

CIENY OGŁOSZENIA:
Za wiersz milimetryczny przed
60 groszy, w tekście 50 gr.,
za tekstami 40 gr. Ogłosze-
nia tabularne 50 proc., a
świąteczne 25 proc. drożej.
Drobne ogłoszenia po 10
groszy. Dla poszukujących
pracy 5 gr. za wyraz. Na-
mniej 1 zł.
Konto czekowe P. K. O.
Warszawa 65.070

EXPRES ZAGŁĘBIA

**Prenumerata wy-
nosi miesięcznie
zł. 2.00**
Adres administracji: Piłsud-
skiego Nr. 8, telefon 4-97.
Adres redakcji: 6-92.
Adres redakcji nocnej
i drukarni: 4-94.
Konto czekowe P. K. O.
Warszawa 65.070

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.
Redaktor naczelny i odpowiedzialny: WIKTOR MONSIORSKI.

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 19; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 5-98; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77
ZAWIERCIE, ul. Piłsudskiego 5, tel. 97; CZĘŁADZ, Rynek Nr. 8; GRODZIEC, ul. Kościuszki.

Po tragicznym locie ś.p. Idzikowskiego i Kubali

PARYŻ, 16.7. (wl.) Dziś dopiero nadchodziły szczegóły katastrofy samolotu „Marszałek Piłsudski”.

Polski konsulat generalny w Nowym Jorku publikuje depeszę mjr Kubali, z której wynika, że lotnicy minęli już Azory, gdy zauważyli defekt w motorze. Zawrócili więc, aby wylądować.

W czasie lądowania aparat przewrócił się, nastąpił wybuch benzyny i obaj lotnicy zostali wyrzuceni z samolotu. Major Kubala donosi w tej depeszy, że Idzikowski ma obydwa nogi złamane i zachodzi obawa o jego życie.

Depesza ta wywołała w Ameryce wielkie wrażenie, gdyż przedtem już otrzymano wiadomości o pogrzebie mjr Idzikowskiego.

W Nowym Jorku panuje przekonanie, że śmierć Idzikowskiego zatajono na pewien czas przed rannym mjr Kubalą.

PARYŻ, 16.7. (wl.) Ambasada polska w Paryżu otrzymała z Santa Cruz depeszę majora Kubali wysłaną w niedzielę.

„Motor wysadzał. Wróciliśmy na Azory. W czasie lądowania motor stanął, aparat spalony. Wyciągnięty z płonącego aparatu Idzikowski ciężko ranny, nogi złamane. Mało nadziei utrzymania go przy życiu”.

* * *

Tę samą treść depeszę, nadaną przez majora Kubalę z Santa Cruz w niedzielę dn. 14 b. m. o godz. 11 m. 20 rano otrzymała bratowa lotnika, p. majorowa Kubala, zamieszkała w Warszawie.

PARYŻ, 16.7. (wl.) Celnik na wyspie Graciosa, który był świadkiem katastrofy polskiego samolotu oświadczył, że samolot nadleciał z południa już po zapadnięciu zmroku.

Okrążywszy dwukrotnie wyspę, samolot opuścił się w dół i wylądował na świeżo zaoranym polu. Koła samolotu natrafiły na rów i płotowiec wywrócił się. Nastąpiła eksplozja motoru i w jednej chwili samolot stanął w płomieniach. Major Idzikowski został strasznie poparzony. Kubalę znaleziono rannego, leżącego o 7 metrów od płotowca. Podczas ratunku lotników, kilku mieszkańców odniosło lekkie poparzenia.

WARSZAWA, 16.7. (wl.) Departament aeronautyki M. S. wojsk i sztab główny zapowiedziały wydanie na dzisiaj t. j. środę oficjalnego komunikatu o przebiegu katastrofy samolotu „Marszałek Piłsudski”.

Do tego bowiem czasu władze spodziewają się otrzymać wyczerpujący raport od kapitana Eibila, komendanta polskiego statku szkolnego „Iskra”, przebywającego obecnie na wyspach Azorskich.

Również we środę, t. j. dziś odbędzie się w Warszawie uroczyste nabożeństwo za duszę ś. p. majora Idzikowskiego.

Zwłoki zmarłego tragicznie lotnika przewiezione zostaną do kraju prawdopodobnie na pokładzie statku „Iskra”, który wraca we wrześniu ze swej podróży ćwiczebnej wprost z Azorów do Gdyni.

NOWY JORK, 16.7. Polsko-amerykański komitet przyjęcia lotników polskich, który oczekiwał w polskim konsulacie potwierdzenia

żałobnej wieści o katastrofie samolotu „Marszałek Piłsudski”, po otrzymaniu oficjalnych wiadomości o rozbiciu samolotu na wyspie Graciosa i o śmierci majora Idzikowskiego, przekształcił się na komitet żałoby.

Zdecydowano urządzić żałobne nabożeństwo za spokój duszy poległego lotnika we wszystkich mia-

stach Stanów Zjednoczonych, w których znajdują się kolonie polskie.

WARSZAWA, 16.7. (wl.) Prasa paryska, londyńska, berlińska i włoska poświęcają wiele miejsca katastrofie polskiego samolotu i oddają hołd bohaterstwu naszych lotników.

* * *

WARSZAWA, 16.7. (wl.) Jutro opuszcza szpital major Kubala i przybywa na statek „Iskra”. Ze względu na stan zdrowia mjr Kubali, statek zatrzyma się w Horcie jeszcze tydzień.

Po przybyciu do Warszawy mjr Kubala złoży raport o przebiegu katastrofy departamentowi aeronautyki M. S. Wojsk.

KLISZ i KOWALCZYK.

WARSZAWA, 16.7. (wl.) Mimo katastrofy samolotu „Marszałek Piłsudski”, majorowie Klisz i Kowalczyk czynią przygotowania do startu.

O odszkodowanie dla Polski.

WARSZAWA, 16. 7. (wl.) Dnia 16 sierpnia rozpoczną się w Hadze rokowania polsko-niemieckie, w sprawie należnych Polsce sum, tytułem zajmowanych przez Niemców majątków górniczych na Górnym Śląsku.

P.P.S. a rozwiązanie zarządów kas chorych.

WARSZAWA, 16. 7. (wl.) Ze względu na liczne rozwiązywanie zarządów i rad kas chorych, PPS. zwołuje posiedzenie rady naczelnej stronnictwa, która obradować będzie w tej sprawie.

Nowy pomysł stronnictwa chłopskiego.

WARSZAWA, 16.7. (wl.) W kołach sejmowych omawiana jest sprawa wniosku stronnictwa chłopskiego o wyrażenie wotum nieufności i pociągnięcie do odpowiedzialności całego rządu.

Z wnioskiem stronnictwa chłopskiego solidaryzują się mniejszości ukraińskie, natomiast endecja, p. p. s. i wyzwolenie żądają jedynie pociągnięcia do odpowiedzialności niektórych członków rządu.

Nadzwyczajne zebranie klubów sejmowych w tej sprawie odbędzie się w sierpniu.

WYBÓR PREZYDENTA KIELC.

KIELCE, 16.7. (wl.) Na wczorajszym posiedzeniu rady miejskiej Kielc, radni endecji po uprzednim porozumieniu się z radnymi żydowskimi wybrali 17 głosami prezydentem Kielc p. mec. Romana Chochowskiego.

Kluby: B.B. i PPS. opuściły salę.

ś. † p.

Antoni Bujnowski

długoletni członek Związku Majstrów Fabrycznych w Sosnowcu człowiek życzliwy i prawego charakteru rozstał się z tym światem dn. 16 bm., przeżywszy lat 65.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek 18 bm. o godz. 4 popoł. ze szpitala Pogońskiego na cmentarz sosnowiecki.

Cześć Jego Pamięci!

Stroskanej rodzinie składamy nasze współczucie
Związek Majstrów Fabrycznych
Rzplitej Polskiej
Oddział w Sosnowcu.

Z pobytu p. prezydenta w Krakowie.

WARSZAWA, 16.7. (wl.) Prezydent Rzplitej podejmowany był dziś przez magistrat miasta Krakowa, następnie zwiedził zabytki Wa-

welu. Jutro p. prezydent wyrusza na tygodniowy objazd ośrodków rolniczych Małopolski.

Zabiegi Harrimana.

WARSZAWA, 16.7. (wl.) Jutro odbędzie się w stołecznym urzędzie wojewódzkim rozprawa nad koncesją Harrimana.

Takie same rozprawy odbędą się jeszcze w województwie lubelskim i łódzkim.

Przestraszony hukiem pękającej opony padł martwy na ulicy.

KATOWICE, 16.7. Wczoraj na jednej z najruchliwszych ulic Miastowice wydarzył się nienotowany dotychczas w kronikach nieszczęśliwy wypadek.

U pędzącego ulicą samochodu

pękła nagle z głośnym hukiem opona.

Przechodzący obok nieznanego mężczyzna, przestraszony hukiem pękającej opony, upadł na chodnik i rozbiwszy sobie czaszkę wyzionął ducha.

Niepozorna krostka na twarzy przyczyną śmierci.

PIOTRKÓW, 16. 7. 17-letni syn zamożnego gospodarza z Radomska Jan Depta rozdrapał sobie na twarzy małą, niepozorną krostkę, w następstwie czego spuchła mu połowa twarzy.

Chłopiec udał się do lekarza, który zapewnił go, że puchłizna sama zjeździe. Gdy twarz puchła dalej, chłopak zasięgnął porady u

innego lekarza, który polecił mu natychmiastowe poddanie się operacji z powodu częściowego zakażenia krwi.

Deptą udał się do szpitala w Piotrkowie, było już jednak za późno. Po dokonaniu operacji młodzieniec zmarł wskutek zakażenia krwi.

Lódź wysuwa szereg zastrzeżeń

przeciw projektowi Harrimana.

W dn. 15 b. m. przed południem odbyła się w gmachu urzędu wojewódzkiego rozprawa komisyjna w sprawie projektu elektryfikacyjnego Harrimana. W sprawie tej magistrat m. Łodzi oraz wszystkie gminy okręgu łódzkiego wniosły cały szereg poważnych sprzeciwów i zastrzeżeń. Przedstawiciele magistratu łódzkiego oświadczyli się kategorycznie przeciwko 60-letniemu trwaniu koncesji, podkreślając, iż maksimum, na jakie pójsę w tym kierunku można, winien być okres lat 10. Przedstawiciele magistratu oświadczyli również, że plan elektryfikacyjny Harrimana godzi w interesy terenu miasta oraz w plan rozbudowy i regulacji, obejmujący tereny t. zw. wielkiej Łodzi. Plan elektryfikacyjny wskutek tego przyczyni się również do zahamowania rozwoju przedsiębiorstw przemysłowych, godząc temsamem w interesy gospodarcze całego okręgu łódzkiego.

Przedstawiciele szeregu gmin oraz powiatu łódzkiego zgłosili również szereg zastrzeżeń, podkreślając jednocześnie, że monopol koncesyjny dla Harrimana jest na terenie przemysłowym ujemnym. Obecni na rozprawie komisyjnej przedstawiciele koncernu Harrimana nie udzielili w sprawie przedstawionych im zarzutów żadnych wyjaśnień, zastrzegając sobie prawo udzielenia tych odpowiedzi na konferencji w min. robót publicznych.

40 milionów grzywny i 12 lat więzienia

Ciągnący się, przed trybunałem w Wadowicach, od dnia 27 maja r. b., proces w sprawie znanej afery spirytusowej Fränkla w Bielsku, został zakończony. Ogółem wyrok opiewa na 12 lat więzienia i 40 milionów złotych grzywny, które w razie niezapłacenia zamienione mają być na odpowiedni czas aresztu.

Z poszczególnych zasądzonych osób, wymienić przedewszystkiem należy: Zygmunta Fränkla z Bielska, skazany na 6 mies., więzienia i 13 milionów zł. grzywny, Edward Torn, buchalter firmy — 5 mies. więzienia i grzywna, Bernard Fränkel z Żywca — 3 tygodnie więzienia i grzywna, Leon Fränkel z Żywca — miesiąc więzienia i grzywna, Samuel Fränkel z Bielska — grzywna, Wechberg — 3 mies. więz. i grzywna, Hoffman — 4 mies. więz. i grzywna, Rapaport — 4 mies. więz., Mandenbaum — 5 mies. więz., Abraham Resler Perlmutter — po 3 mies. więzienia.

Wszystcy z powyżej wymienionych skazani zostali na grzywnę w wysokości od pół miliona złotych. Ogółem wśród 58 oskarżonych 47 zostało skazanych, a między nimi znajdują się i urzędnicy: insp. Bely, nadkom. Włodzyga, kom. Wydra, kom. Salo i kom. Golda.

Zainteresowanie procesem było b. duże i wyrok zrobił niebywale wrażenie.

Król angielski poddał się ponownej operacji.

Król Jerzy V. poddał się w poniedziałek przed południem ponownej operacji, która miała przebieg pomyślny.

O godzinie 9 przybyli lekarze do pałacu buckinghamskiego. Dziesięć minut po nich przybył sir Hugh Rigby, który dokonał pierwszej operacji w grudniu.

Ogółem do łóża chorego króla przybyło siedmiu lekarzy, którzy podpisali ostatecznie biuletyny, zapowiadające konieczność operacji, oraz specjalista od choroby.

O godzinie 10 ogłoszono, że operację przeprowadzono.

Książę Walji przybył krótko przed godziną 10 i opuścił pałac buckinghamski o 11.30.

„Operację przeprowadzono, usuwając części dwu żeber, by otworzyć bezpośrednie ujście dla wrzodu wielkości półtora cala.

Stan zdrowia JK Mości jest zadawalaający.

Biuletyn podpisało pięciu lekarzy, mianowicie dwaj lekarze przyboczni, dwaj chirurzy i specjalista od narkozy.

Obaj chirurzy i specjalista od narkozy opuścili pałac królewski przed godziną 12, a o godzinie 12.20 odeszli także lekarze przyboczni sir Stanley Hewitt i lord Dawson of Penn.

GOSPODARCZA PANEUROPA.

Aby zrozumieć powagę hasła gospodarczej Paneuropy, musimy zdać sobie sprawę z katastrofalnej sytuacji, w jakiej znalazł się świat cały, a państwa europejskie w szczególności.

Każde państwo musi mieć zrównoważony bilans płatniczy. Przedwojenna równowaga tych bilansów została zakłócona z powodu długów wojennych i kosztów odbudowy. Jedyną drogą powrotu do równowagi jest aktywność bilansu handlowego. Nadwyżka wywozu nad przywozem daje zysk, który jest gwarancją dla wierzycieli, stwarza podstawę zagranicznych pożyczek, stabilizuje trwale walutę i t. p. Zbytętnym byłoby nadmiernie uzasadniać tę prawdę. Jest i była ona tak oczywista, że wszystkie państwa zrujnowane wojną, rzuciły się na tę drogę.

Słowo „wszystkie“ jest niezmienne ważne. Gdy przed wojną państwo, przyciśnięte okolicznościami próbowało osiągnąć znaczną aktywność bilansu, było jednym z nielicznych i w całokształcie gospodarstwa światowego nie powodowało zbyt wielkich zaburzeń. Gdy po wojnie „wszystkie“ państwa zrujnowane poszły tą drogą, okazało się, że było ich zbyt wiele, aby ta metoda była skuteczną.

Jest to bardzo jasne. Obywatel miasta o 10.000 mieszkańców, bojąc się bankructwa, może niewiele kupować, a dużo sprzedawać ze swego warsztatu. Ogół tego nie odczuje. Rzecz prosta, że jeżeli li jednak na tych 10.000 ludzi, połowa zechce robić to samo, to znaczy nie kupować, lecz sprzedawać — to pozostałych 5.000 nie udźwignie tego ciężaru — co więcej, nie zgodzi się na swe znaczne zubożenie.

Obraz tego miasteczka jest obrazem gospodarczym powojennej Europy. Tu jest źródło wszystkich trudności.

Droga do uzyskania czynnego bilansu handlowego jest bardzo prosta: wzmacniać wywóz, a celną barierę bronić się przed przywozem.

Ten prosty sposób praktykują wszyscy. W rezultacie rośnie wywóz i wzmacnia się produkcja, rosną też barjery celne. Uzyskanie dopływu walut zagranicznych jest koniecznym warunkiem równowagi bilansu płatniczego. Stąd geneza dumpingu. Sprzedać drożej na rynku wewnętrznym, a ze stratą nawet, byle sprzedać na rynku obcym — to przejście przez barierę: cóż z tego, kiedy wszyscy o tem wiedzą. Napewno — gdyby setki takich pomysłów powstało, zawsze je zastosują i nie się nie zmieni w ostatecznym wyniku.

Zmieni się tylko jedno. Produkcja rośnie w szybszym tempie, niż spożycie. Stoimy w obliczu nadprodukcji zbóż, węgla, cukru i t. p. Mnożą się pomysły międzynarodowych porozumień konkurentów, którzy chcą uniknąć rujnującej walki. Konsumenci, obciążeni kosztami dumpingu,

burzą się. Radykalizacja mas robi ciągle postępy. Przeciwwaga jest zwykła płac — która znów pogarsza sytuację producentów. Powstaje chaos, wśród którego obraca się błędne koło na osi wojennego zadłużenia.

Odruchem prostym i zrozumiałym w tych okolicznościach była propozycja skrócenia długów. Upadła bardzo prędko. Przedewszystkiem była niesprawiedliwą, bo oznaczała wzbogacenie się jednych kosztem drugich. Następnie naruszała prawa osób trzecich i oznaczała ruinę międzynarodowego kredytu, z trudem odbudowanego po inflacji.

Pozatem mówiąc trywialnie, który wierzyciel zgodzi się dobro wolnie na to, aby mu dłużnik nie płacił? Dodajmy do tego, że dłużnik zawsze jest zależnym pod wieloma względami od tego wierzyciela.

Skoro ta prosta propozycja bardzo prędko okazała się niewykonalną, logicznym jej następstwem było szukanie innych sposobów ulżenia doli dłużników. Fakt, że głównym i najpotężniejszym wierzycielem są Stany Zjednoczone, narzucił niejako koncepcję porozumienia się dłużników.

Współzawodnictwo, aby jedni spłacili swe długie przedziej kosztem innych, okazało się rujnującem i niecelowem — wobec tego, może celowszem byłoby wspólne spłacenie długów.

To jest fundament myśli gospodarczej Paneuropy. Pozatem znajduje się ona pod sugestją znanej prawdy, że wielkie organizmy gospodarcze są rentowniejsze, niż małe. Stany Zjednoczone są wymownym przykładem. W Stanach Zjednoczonych Europy byłoby nie dopomysłenia tworzenie w Italji przemysłu żelaznego. Brak tam wszystkich potrzeb-

Posel Gawrylik dostał kolbę własnego rewolweru.

Niezwykła przygoda spotkała radykalnych posłów białoruskich, Gawrylika i Krymeżuka,

k którzy w dalekiej ziemi nowogrodzkiej chcieli sobie trochę pomanifestować — zdala od władz centralnych —

na rzecz czerwonego raju.

Umyślili sobie więc pp. posłowie skorzystać ze święta prawosławnego w miasteczku Korewiecie pow. nowogrodzkiego i tam

pałać mowę.

Obaj posłowie wśród tłumu dobiegli do rynku, wyszukali sobie odpowiednie schodki sklepu i rozpoczęli przemówienie.

Wokół posłów, miotających gro my na państwowość polską — zaczął gromadzić się tłum.

Przybył także komendant miejscowego posterunku policji

i stwierdził, że posłowie nie posiadają zezwolenia na odbycie wiecu. Wobec tego przodownik wezwał tłum do rozejścia się. Część ludzi usłuchała wezwania, część zaś nadal przysłuchiwała się wywodom posłów.

Przodownik policji oddalił się, aby zasięgnąć telefonicznie informacji ze starostwa.

Zaledwie granatowy mundur znikł za węgłem domu, w pp. posłów wstąpił niezwykle animusz. Gawrylik wydołał z za koszuli czerwoną płachtę z napisem „Precz

nych surowców. Ileż w tem tkwi zbytecznych kosztów transportu, ile straconych możliwości europejskiej zbiorowej konkurencji na rynkach światowych!

A cała polityka przemysłów wojennych?

Wszyscy wiemy, że są one nie logiczne, ale czy mogą być zlikwidowane. Czyż istotnie stan Francja ma budować w Paeuropie samoloty, a stan Niemcy produkować środki wybuchowe, ktoś trzeci karabiny maszynowe? Bodaj, że to jest pięta Achillesowa projektu, który jest niesłychanie pacyfistyczny — aż poza granice dzisiejszej psychiki narodów.

Być może, że bliższe szczegóły projektu wykażą, że ma to być tylko ewolucja, wiodąca do tego szczytnego celu. Byłoby to pięknie, lecz, niestety, doświadczenie nas uczy, że wkroczenie na drogę takiej ewolucji zaczyna się od narad, na których zapropnują nam pokrycie kosztów. Niestety, żyjemy w czasach, kiedy pod sztandarem ideału maszeruje bardzo konkretny i bardzo realny interes. Gdy nie chcemy paść ofiarą interesu, krzyczy ów businessman, że walczymy z ideałem.

W tych warunkach konieczna jest jak najdalej posunięta ostrożność. Zawsze i wszędzie musimy podkreślać naszą służbę najwyższemu ideałom ludzkości, zawsze i wszędzie musimy demaskować interes, którego mamy być ofiarą. P. Briand, który jest przezornym politykiem, napewno nie przeoczył doraźnego interesu wielkiej przyszłości. Jakim on jest, jeszcze nie wiemy. W każdym bądź razie na podstawie dotychczasowych doświadczeń możemy przypuszczać, że zaczyna się nowa gra, której wynikiem będzie w najgorszym razie okrzyczenie niezręcznego, jako wroga pokoju.

Tadeusz Garczyński.

z imperjalistyczną wojną!“ i dał jeden koniec do potrzymania posłowi Krymeżukowi.

Padaly słowa coraz ostrzejsze pod adresem Polski.

Wreszcie sama ludność miała tego dosyć. Jeden z włościan, niejaki Chałaciński, stojący tuż przy posle Gawrylika,

sięgnął mu ręką do kieszeni, wydobyl stamtąd rewolwer poselski i uderzył silnie ręką w głowę właściciela.

Niezabezpieczony rewolwer wypalił. Ogłuszony posel osunął się na schodki. Część tłumu pierzchnęła, a część zupełnie zdecydowanie natarła na posła Krymeżuka.

Wejściu w szklane drzwi sklepu we posel Krymeżuk poranił się dotkliwie.

Tymczasem ogłos strzałów zwa bił na miejsce policję. Nie wiedząc, co się stało, policjanci dali kilka strzałów w górę na alarm.

Obu pobitych posłów odstawiono do posterunku policji. Tam wezwa no lekarza. Lekarz stwierdził iż Gawrylik ranny jest kulą rewolwerową, Krymeżuk zaś odłamkami szkła i rekuszetem kuli.

W czasie zamieszek aresztowano 5 osób miejscowych oraz 3 komunistów przybyłych z innej miejscowości wraz z posłami.

KRONIKA. Zakład wychowawczo-leczniczy w Rabsztynie.

KALENDARZYK.

Poświęcenie kamienia węgielnego.

Na terenie województwa kieleckiego działa od 3 lat założony z inicjatywy ś. p. Ignacego Manteuffla, wojewody kieleckiego i jego małżonki p. Emilji Manteufflowej, komitet społeczny województwa kieleckiego, stowarzyszenie, spełniające zastępczo w dziedzinie opieki społecznej funkcje nieistniejącego dotąd samorządu wojewódzkiego.

W skład organu uchwalającego komitetu wchodzi delegaci wszystkich samorządów powiatowych, miast wydzielonych województwa kieleckiego z przewodniczącym wojewodą kieleckim i zastępcą przewodniczącego ks. biskupem Kubiną na czele.

Organem zarządzającym jest zarząd.

Środki na spełnienie zadań komitetu czerpie ze statych rocznych wkładów samorządów zrzeszonych i z ofiarności publicznej. Istniejące już instytucje komitetu są wydawnictwami subsydjowanymi przez ministerjum pracy i op. społ. oraz ministerjum spraw wewnętrznych.

Komitet utrzymuje obecnie: 1) zakład wychowawczo-leczniczy połączony ze szkołą dla 450 chłopców jaglianych w Częstochowie; 2) specjalny zakład wychowawczy, połączony ze szkołą, dla trudnych do prowadzenia 120 chłopców w Herbach Polskich; 3) szkołę zawodową wraz z bursą na 80 uczniów w Chmielniku i 4) bursę na 60 chłopców przy istniejącej w Maczkach szkole zawodowej.

Posiedzenie rady miejskiej w Będzinie

Nagłe wnioski. — Budżetowe oświadczenie klubu P. P. S. Przejęcie rzeźni miejskiej przez zarząd miasta.

Onegdaj odbyło się ostatnie przed ferjami letnimi posiedzenie rady miejskiej w Będzinie, pod przewodnictwem p. Fürstenberga.

Przed przystąpieniem do rozpatrywania porządku obrad ławnik Niewiara, w imieniu klubu P. P. S., zgłosił do prezydium rady dwa nagłe wnioski.

Pierwszy, aby magistrat zwrócił się do władz więziennych w Będzinie o usunięcie cuchnącego kanału, znajdującego się tuż przy budynku więziennym i drugi wniosek, który został przesłany zarządowi miasta do załatwienia, aby magistrat interwenjował w sprawie wypłacenia robotnikom niskich i krzywdzących zarobków przez przedsiębiorcę robót miejskich p. G. Weinziehera w Będzinie.

Ławnik Hetmańczyk, w imieniu klubu P. P. S. odczytał następujące oświadczenie:

„Klub radnych liczy zaledwie 7 członków, nie miał więc możliwości wprowadzić do budżetu pozycji uwzględniających potrzeby najuboższej ludności miasta, jak również nie mógł wpłynąć na obłożenie podatkami właścicieli wielkich nieruchomości, przeto uważał za stosowne głosować przeciw uchwaleniu budżetu na 1929-30 r.“

Następnie po przyjęciu protokołu z dwoma małymi poprawkami przystąpiono do rozpatrywania sprawy bardzo ważnej dla magistratu t. j. przejęcia przez zarząd miasta rzeźni miejskiej od dzierżawcy Weinziehera.

Pisaliśmy już o pertraktacjach, jakie na ten temat prowadzone były pomiędzy magistratem, a dzierżawcą Weinzieherem, który zażądał za ustąpienie z rzeźni pewnego odszkodowania.

Ostatecznie sprawę tę rozstrzygnęła komisja arbitrażowa, składająca się z czterech adwokatów i przewodniczącego sędziego Salaka, przyznając dzierżawcy, p. W., tytułem odszkodowania 51.909 zł.

Powyższą uchwałę komisji arbitrażowej, po zapoznaniu się z nią ra-

Obeenie przystępuje komitet do budowy w Rabsztynie zakładu wychowawczo-leczniczego dla dzieci gruźliczych na 350 dzieci, podlegającego ze szkołą, w celu umożliwienia dzieciom leczenia przy równoczesnym pobieraniu nauki. Celem uczczenia pamięci i zasług, położonych przez ś. p. wojewodę I. Manteuffla dla województwa kieleckiego w zakresie opieki społecznej, komitet uchwalił budowany zakład nazwać Jego Imieniem.

W d. 24 b. m. odbędzie się uroczyste poświęcenie kamienia węgielnego pod budowę zakładu. Uroczystość tę ma zaszczyścić swą obecnością p. prezydent Rzplitej.

Program uroczystości ułożono tak:

1. Powitanie gości na stacji kolejowej w Rabsztynie przez przedstawicieli komitetu społecznego.
- 2) Odpoczynek w kasynie cementowni w Kluczach, śniadanie, zwiedzanie terenu budowy, ewentualnie cementowni i papierni „Klucze“.
3. O godz. 17.00 zbiórka gości na terenie budowy.
4. O godz. 17.30 przyjazd i powitanie pana prezydenta Rzeczypospolitej.
5. Przemówienie p. wojewody kieleckiego.
6. Poświęcenie kamienia węgielnego i podpisywanie aktu erekcyjnego.
7. Podwieczorek.
8. O godz. 18.30 pożegnanie pana prezydenta Rzeczypospolitej.

(k) Z zabawy w parku. Niedzielna zabawa w parku miejskim urządzona na rzecz głodujących w Wileńszczyźnie, pomimo zmiennej pogody, wypadła nadspodziewanie. Już o godz. 2 po południu wszystkimi wejściami do parku poczęła się gromadzić publiczność, która w niespełna godzinę zapełniła park po brzegi. Wielką zachętą do wzięcia udziału w zabawie była zapowiedź bogato opracowanego przez komitet programu zabawy.

Cały szereg pierwszorzędnych atrakcyj oraz moc sympatycznych niespodzianek, jak: konkurs piękności, kosze szczęścia, konkurs wózków dzieciennych i t. p. w dużej mierze przyczyniły się do uświetnienia zabawy.

Pierwszorzędną atrakcją, absorbującą wszystkich obecnych na zabawie, był konkurs piękności.

Bolesny jednak zawód spotkał uczestników zabawy, gdyż owa wybrana piękność, zdobywczyni największej ilości głosów, opatrzona nr 800 wcale się po odbiór nagrody nie zgłosiła.

Z tego powodu powstał cały szereg niedwuznacznych komentarzy pod adresem owej piękności...

Komitet ma jednak nadzieję, że szczęśliwa posiadaczka nr. 800 zgłosi się po odbiór nagrody.

O stronie dochodowej z całego tygodnia na głodujących w Wileńszczyźnie powiadomimy naszych czytelników w następnym numerze.

(k) Ze sportu. Wielką sensację wywołał wśród miejscowych sportowców zapowiedziany na środę mecz wiedeńskiego klubu sportowego „Hakoach“ z reprezentacją m. Kiele.

Zawody te odbędą się o godz. 3 po południu na boisku „Sokoła“.

(k) Śmiertelny cios ręką. Na rynku w Chmielniku, przy ul. Szydłowskiej, znalazł się w stanie pijanym Józef Pałys, lat 50, mieszkaniec wsi Falki, gm. Gnojno, pow. stopnickiego, który został uderzony ręką przez Szlojme Garfinkla, mieszkańca Chmielnika, tak silnie, że Pałys upadł na ziemię i zemdlął, w drodze do szpitala zmarł.

(k) Pożary w województwie. We wsi Trojanów, gm. Kunicki, powiatu opoczyńskiego, wybuchł pożar, od którego spłonęło 3 domy mieszkalne, 6 stodół i 6 obór. Plucienicka Leona obora, stodoła oraz narzędzia rolnicze, Kuśmierz Michała dom mieszkalny, obora, stodoła, oraz narzędzia rolnicze, Wierzbickiego Stanisława dom mieszkalny, obora, stodoła, narzędzia rolnicze i świnia, Wiktorowicza Franciszka obora, stodoła, narzędzia rolnicze, Białowąsa Andrzeja dom mieszkalny, obora, stodoła, narzędzia rolnicze i garderoba. Ogółem straty wyniosły 32.000 złotych. Pożar powstał w mieszkaniu Wierzbickiego Stanisława, wskutek wadliwego stanu komina podczas pieczenia chleba.

Lipiec
17
Środa

RADJO.

WARSZAWA.

Środa, 17 lipca.

11.56. Sygnał czasu z Warsz. Obserw. Astronom., hejnał z Wieży Marij. w Krak.

12.05. Muzyka płyt gramof.
12.50. Wystawa Poznańska mówi.
13.00. Kom. meteor., nadpr.
15.40. Kom. gospod.
16.15. Muzyka płyt gramof.
17.15. Kom. przygodne.
17.25. „Wśród książek“ — przegląd najnowszych wydawnictw.

17.50. Kom. konkursowe P. W. K. dla młodzi. Transm. z Warsz. do Krakowa, Katowic i Wilna.

18.0. Koncert.
19.00. Rozmaitości.
19.25. „Skrzynka pocztowa rolnicza“.
19.56. Sygnał czasu z Warsz. Obserw. Astronom., odczytanie programu na dzień następny.

20.05. Transm. z Krakowa.
20.30. Koncert solistów.
21.30. Transm. słuch. z Pozn.
22.15. Kom. meteor.
22.20. Kom. polic., sport., nadpr.
22.45. Transm. z Krakowa.

KATOWICE

16.00. Kom. Pol. Zw. Zrz. Gosp. Woj. Śląskiego.

16.20. Muzyka płyt gramof.
17.25. Transm. z Warsz. Odczyt.
17.50. Transm. z Pozn. Kom. konkur.

sowe P. W. K. dla młodzieży.
18.00. Transm. z Warsz.
19.00. Rozmaitości, oraz zapowiedź programu na dzień następny.

19.20. Odczyt p. t. „O monetach polskich“.

19.45. Kom.
20.05. Transm. z Krak. Odczyt p. t. „Jakie zadanie może spełnić muzyka w społeczeństwie“.

20.30. Transm. z Warsz.
21.30. Transm. z Poznania.

22.15. Kom.: meteor. i P. A. T. z Warsz., oraz kom. sportowy.
23.00. Skrzynka pocztowa w języku francuskim.

Co wyświetlają kina:

Kino „Uciecha“ — „Serce na uwięzi“
Kino „Wawel“ — „SZATAN PRERJIA“.

Z Kielc.

(k) Pan prezydent Rzplitej w Kielcach. W poniedziałek o godz. 3.15 po południu przez Kielce w drodze do Krakowa przejeżdżał pan prezydent Rzplitej Ignacy Mościcki.

Na granicy dwóch województw: warszawskiego i kieleckiego przywitał pana prezydenta wojewoda kielecki p. Władysław Korsak z wojewódzkim komendantem p. Ludwikowskim. Po przywitaniu, nie zatrzymując się nigdzie, p. prezydent udał się w dalszą drogę.

(k) Podatki inwestycyjne na rzecz powiatowych związków komunalnych. Ministerjum spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministerjum skarbu zatwierdziło statuty o podatku inwestycyjnym na rzecz powiatowego związku komunalnego pińczowskiego w kwocie 84.683 zł. na amortyzację pożyczki w banku gospodarstwa krajowego, zaciągniętej na budowę kolejki wąskotorowej i stopnickiego w kwocie 96.100 zł. na pokrycie kosztów obławiania lewego brzegu Wisły.

(k) Śmiertelne pobicie. Na szosie vis a vis stacji kol. w Bodzewie, pow. opatowskiego, Władysław i Jan, bracia Szklarscy wraz z R. mułdem Kolatorowiczem wszyscy z Bodzechowa, wszczęli bójkę ze Stanisławem Marcem również z Bodzechowa, lat 28, zadając mu b. ciężkie rany. Stan zdrowia Marca według orzeczenia lekarskiego jest bez nadzieiny i grozi śmiercią. Marzec w stanie nieprzytomnym odwieziony został do kasy chorych w Ostrowcu.

Z Sosnowca.

(s) Osob. ste. Prezes sądu okręgowego, p. Feliks Opęchowski rozpoczął z dniem wczorajszym 6 cio tygodniowy urlop wypoczynkowy, który spędzi w Gołaczewach koło Wolbromia.

Zastępstwo na czas nieobecności prezesa, p. Opęchowskiego objął wiceprezes p. Jan Maciejewski.

— Prezes sądu okręgowego w Sosnowcu, p. Tadeusz Krychowski wyjechał na 6 cio tygodniowy urlop wypoczynkowy. Kierownictwo prokuratury objął wiceprokurator, p. Mieczysław Dobromęski.

(s) Z zarządu funduszu bezrobocia w Sosnowcu. Odbyło się posiedzenie zarządu P. B. na którym zatwierdzono sprawozdanie z działalności biura za czerwiec b. r. oraz uchwalono preliminarz budżetowy na sierpień b. r. wyrażający się w dochodach w kwocie zł. 190 840, oraz w wydatkach 167 180 zł.

Pozatem zarząd postanowił wystąpić z wnioskiem do zarządu głównego w Warszawie o wyjednanie u ministra pracy przedłużenia okresów zasiłkowych z 13 do 17 tygodni dla bezrobotnych, zamieszkałych na terenie miast Sosnowca, Będzina, Dąbrowy-Górniczej i Zawiercia, gmin powiatu będzińskiego: Olkusko—Siewierskiej, Bobrowniki, Czładź, Grodziec, Niwka, i Zagórze gmin pow. zawierckiego: Kromów, Myszków, Mrzygłód, Poraj, Pińczycze, Poręba, Rokietno—Schlackie, Włodowice i Żarki gmin powiatu olkuskiego: Bolesław, Kroczyce i Pilica.

(s) Dziwne zdarzenie p. Graceta. Józef Graceta, zam. przy ul. Będzińskiej 35 przeżył dziwne i niesamowite zdarzenie. Człowiek ten zasnął bowiem, na nieznanej mu ulicy i spał jak mały sprawiedliwy, nie mający w eksa do płacenia.

Obudził się bogatszy w doświadczenie, uboższy jednak w dobra ziemskie w postaci marynarki, kapełusza i portfela ze 180 złotych.

Wypłakał się ze swoich zmartwień przodownikowi i prosił o radę. Cóż można poradzić takiemu? Za mocno syła i w nieodpowiednich miejscach.

Prenumerujcie „Expres Zagłębia”

HRABIA MONTE CHRISTO.

18.

Przy stole panowała już niepodzielnie bujna wesołość, rozlewające się po brzegi wesele i ta swoboda osobista, tak zwykła przy końcu uczty u ludzi podobnych usposobień i pokroju.

Kto nie był kontent ze swego sąsiada, ten szukał sobie innego.

Wszyscy razem mówili, ani myśląc słuchać sąsiada i nikt się o to nie obrażał.

Dwóch ludzi jedynie nie brało udziału w zabawie. Byli to Danglars i Fernand. Bładość tego ostatniego udzieliła się i twarzy Danglarsa; pierwszy z nich zdawał się być zupełnie zmartwiałym i wyglądał jak potępieniec w lodowym jeziorze. Wstał nagle od stołu i zaczął się przechadzać dużymi krokami wzdłuż sali, aby uwolnić się od wrzawy, śmiechów i śpiewów, od brzęku szklanek i kieliszków. Powstał również i Danglars, to samo Caderousse, aż wreszcie zetknęli się razem w jednym kącie sali.

— Przyznam się — rozpoczął rozmowę Caderousse — przyznam się, że jestem wzruszony uprzejmością gospodarza i dobrocią win

93 proc. dzieci Górnego Śląska wpisało się do I. klasy szkół polskich.

Rezultat wpisów do pierwszej klasy szkół powszechnych na terenie G. Śląska przedstawia się następująco: do szkół polskich powszechnych do klasy pierwszej wpisało się na przyszły rok szkolny 29.000 dzieci, do szkół niemieckich 1.800 dzieci. Procentowo 93 proc. dzieci wpisa

ło się do szkoły polskiej, 7 proc. do szkół niemieckich.

Jest to wynik imponujący. Świadczy on o wzroście poczucia narodowego wśród ludności na G. Śląsku, oraz jest pięknym świadectwem zdecydowanej polityki szkolnej wojew. Grażyńskiego.

Schwytanie niebezpiecznych złodziei w Będzinie. Amatorów sprzętu radiowego osadzono w więzieniu.

Zawdzięczając energicznemu wiadom policji śledczej w Będzinie, udało się onegdaj wykryć poszukiwanych od dwóch tygodni sprawców kradzieży z włamaniem w sklepie Goldfelda, przy ulicy Kollataja 37 w Będzinie, skąd skradziono różnego rodzaju sprzętu, na ogólną sumę 4.000 zł.

Sprawcami tej kradzieży okazali się zawodowi złodzieje, niedawno zwolnieni z więzienia, Jan Zasun, Zawale 42 i Apolinary Kalicki, Zawodzie 14, pośrednik w uprawianiu nierządu i utrzymujący dom publiczny.

Obaj złodzieje przyznali się, że skradziony towar w sklepie Goldfelda, sprzedali paserowi Abramowi

Bermanowi, zamieszkałemu przy ulicy Grobla 7, gdzie natychmiast przeprowadzono rewizję u pasera i odebrano skradzione 40 par słuchawek radiowych, dwa wentylatory elektryczne i aparat do masażu, który już odebrano w zakładzie fryzjerskim Pryszera, Rynek 14, gdzie był już sprzedany przez pasera.

Podczas przeprowadzonej rewizji u pasera Bermana, znaleziono skrzynię błotników rowerowych, pochodzących z kradzieży u Szydłowskiego, Rynek 8, której dokonali również ci sami złodzieje Zasun i Kalicki jeszcze w kwietniu r. b.

Na polecenie sędziego śledczego złodzieje zostali osadzeni w więzieniu będzińskim.

Niemila przygoda o północy.

Pierwsze spotkanie Ślązaka z uroczą sosnowiezką.

Wiele słyszał p. Paweł Ficek w Starym Bieruniu, gdzie stale mieszka, o pięknych zagłębiankach, aż wreszcie postanowił przekonać się o tem naocznie.

Wypchwaszy trzos gotówką, za witał do stolicy Zagłębia.

Cały dzień chodził p. Paweł po Sosnowcu, oglądał, wydziwiał, ani rusz jednak nie mógł znaleźć okazji do zawarcia znajomości.

Po tak spędzonym dniu zrezygnował już z poznania zagłębianek i postanowił wracać do domu przez Mysłowice, dokąd wybrał się pieszo.

Była już blisko północ, kiedy p. Paweł krocząc do Mysłowic znalazł się na ulicy Ostrogórskiej. Nie sądzonym mu było widocznie pożegnać Sosnowca bez przygód.

Na zbiegu ulic Ostrogórskiej i Sienkiewicza wpadła mu w oko pewna dziewczyna. P. Paweł zapalał do niej nagłym afektem i nie bacząc na spóźnioną porę, wdał się z nią w rozmowę.

W kilka chwil później oboje zna-

leżli się w mieszkaniu nieznajomej.

Tu podczas czulego sam na sam zginęło p. Pawłowi 70 zł., jakie mu wogóle z pobytu w Sosnowcu pozostały.

Strapiiony, nie mając za co wrócić do domu, zameldował p. Paweł o swej niemiłej przygodzie w komisariacie.

Bogdanę sprowadzono do komisariatu.

Nie to jednak nie pomogło, gdyż ta nie chciała przyznać się do winy i Ficek musiał wrócić do domu pieszo.

Przygodną znajomą Ficka okazała się 21-letnia Stanisława Zawalska, mieszkająca przy ulicy Pańskiej w Sosnowcu pod Nr. 26.

Wczoraj w sądzie okręgowym Zawalska odpowiadała jako oskarżona o okradzenie Ficka.

Sąd wydał wyrok niewinniającej Zawalską, wobec nieudowodnienia jej winy, p. Paweł zaś napewno będzie ostrożniejszy w doborze znajomości sosnowiezanek z ulicy Ostrogórskiej.

(s) Półgodzinny strajk na kop. Niwka. W ub. poniedziałek, o godz. 2 popołudniu, druga zmiana robotników na kopalni Niwka odmówiła zjazdu na dół na znak protestu przeciwko potrąceniu premii za 3 dni strajku w ub. miesiącu. Po zapewnieniu dyrekcji kopalni, że dzisiaj sprawa ta zostanie załatwiona przychylnie dla robotników, po półgodzinnej przerwie robotnicy udali się do pracy.

(s) Kradzież z mieszkania. W czasie nieobecności domowników, do mieszkania Berka Rozmaryna (Piłsudskiego 50) dostali się jacyś niewykryci sprawcy i skradli bieliznę, garderobę, nakrycia stołowe srebrne i platerowane oraz biżuterię na ogólną sumę 5.500 zł.

Z Będzina.

Rejonowy zjazd straży ogniowych w Wojkowicach Kościelnych.

W Wojkowicach Kościelnych odbył się rejonowy zjazd straży ogniowych z gmin: Łosień, Olkusko-Siewierskiej i Wojkowic Kościelnych, w którym wzięło udział 14 straży ze sztandarem i orkiestrą.

Po przyjęciu raportu przez wiceprezesa okręgu, p. Hermana, rozpoczęły się zawody. Pierwsze miejsce zdobyła straż z Tuczej Baby, osiągając 72 punkty, drugie miejsce straż z Wojkowic Kościelnych, 54 punkty i trzecie miejsce straż z Ujejsca 31 punkt.

Poza konkursem stanęła straż z Łagiszy, osiągając 31 punkt.

Niespodzianką dla licznie zebranej publiczności były popisy drużyny żeńskiej fabryki »Strem« ze Strzemieszyc w pokazie akcji sama rytanek.

Dzielne samarytanki pod kier. p. Przytomskiej, zademonstrowały pierwszą pomoc w nagłych wypadkach, wykazując doskonałą rutynę i sprawność, za co ich publiczność nagradzała oklaskami.

W czasie tej uroczystości odbyła się również dekoracja b. wojskowych medalem »Polska swemu obrońcy«, której dokonał major rezerwy Ornowski, w asyście poruczników rezerwy.

ten potoczył obłąkanem wzrokiem, powstał nagle, jakby piorunem rążony i padł z powrotem na krzesło, na którym siedział.

Jednocześnie rozległ się głuchy szmer na schodach, słysząc się dał gwar zmieszanych głosów, na koniec sześć broni przytłumił okrzyki biesiadników i zwrócił na się powszechną uwagę.

Odgłosy zbliżały się aż nagle, nie rozległy się trzy mocne uderzenia w drzwi. Wszyscy spojrzeli po sobie.

— W imieniu prawa — dał się słyszeć głos grzmiący, któremu nikt nie śmiał odpowiedzieć.

Drzwi się otworzyły wreszcie i wkroczył przez nie komisarz, przybrany w oznaki swego urzędu, z czterema zbrojnymi żołnierzami i sierżantem.

Trwoga objęła wszystkich.

— Co to znaczy? — zapytał pan Morrel podchodząc do komisarza, którego znał osobiście — to chyba pomyłka jakaś?

— Jeżeli to pomyłka, szanowny panie Morrel, to bądź peiwen, że się natychmiast wyjaśni. Tymczasem mam rozkaz aresztowania, jakkolwiek przykre mi jest to bardzo. Kto tutaj panowie, jest Edmundem Dantesem?

Oczy wszystkich zwróciły się na młodzieńca, który aczkolwiek silnie

wzruszony, zachował jednak całą swą godność i postąpił naprzód parę kroków.

— Ja jestem nim. Czego pan żadasz odemnie?

— Edmundzie Dantesie, w imię niu prawa aresztuję cię.

— Aresztujesz mnie pan? — rzekł Edmund i lekka bładość pokryła jego twarz — za co mam być aresztowany?

— Nie nie wiem o tym, lecz sędzia powie ci to niezawodnie.

Pan Morrel pojął natychmiast, że w położeniu podobnem opór na nie się nie zda. Komisarz bowiem gdy jest w stroju urzędowym, — przestaje być człowiekiem i jest przedstawicielem prawa jedynie, zimnym, niemym i głuchym na wszystko.

Stary Dantes nie zdawał sobie z tego tak dobrze sprawy i rzucił się na urzędnika. Są rzeczy bowiem, których serce ojca lub matki zrozumieć nie zdoła nigdy. Starzec prosił i błagał; lecz ani błagania, ani lzy nawet nie zdziałać nie mogły. Rozpacz starca była tak szczera i głęboka, że wzruszyła urzędnika.

a. d. n.

(b) Strajk robotników na robotach miejskich. Wczoraj, o godzinie 7 rano porzuciło pracę przy robotach wodociagowych 40 robotników, których zatrudnia przedsiębiorca Weinzieher, prowadzący wspomniane roboty z ramienia magistratu.

Robotnicy domagają się podwyżki zarobków z 70 gr. za godzinę na 84 grosze, a w akordzie do 1 zł. za godzinę pracy.

Z Czeladzi.

(c) Z opieki społecznej. Dnia 17. b. m., o godzinie 7 po południu podjęte się posiedzenie członków komisji opieki społecznej, na którym zostanie rozpatrzone sprawę wystąpienia dzieci na kolonie letnie na miesiąc sierpień.

(c) Nie handlować w godzinach zakazanych. Za handel w godzinach zakazanych został pociągnięty do odpowiedzialności Kohn Hercyk, właściciel sklepu przy ul. Bytomskiej.

(c) Krewka sąsiadka. Wiktorja Gecowa Miłowicka nr. 50 została pociągnięta do odpowiedzialności za zakłócenie spokoju publicznego i pobicie Katarzyny Furgaczowej, ul. Miłowicka 34.

Z Dąbrowy.

Tragiczna śmierć pod kołami pociągu.

Wczoraj, o godz. 3 nad ranem, na torze kolejowym pomiędzy Strzeżem i Zabkowicami znaleziono zwłoki robotnika kolejowego, Stanisława Zaka, lat 34, zamieszkałego w Strzeżemiu przy ul. Pocztowej. Dochodzenie ustaliło, że krytycznej nocy Zak był na weselu u znajomych, skąd wyszedł podchmielony i wskutek własnej nieostrożności dostał się pod koła przejeżdżającego pociągu. Na miejsce wypadku zjechały władze sądowno-lekarskie.

(d) Osobiste. Naczelnik wydziału skarbowego magistratu p. Fr. Sikorski, wyjechał na 4 tygodniowy urlop wypoczynkowy, zastępuje go p. J. Bem.

(d) Nie płacić bez kwitów! Niektórzy prenumeratorzy płacą roznoścom prenumeratę bez kwitów. Ogół roznośców jest uczciwy, znajdując się jednak między innymi parszewkami, którym wierzyć nie można. Jeżeli więc prenumerator płaci bez kwitu, wówczas nie można roznoścę skontrolować i rezultat tego jest taki, że roznośca roztrwonil pieniądze, a prenumerator musi płacić powtórnie.

W swoim więc własnym interesie każdy, płacąc prenumeratę, musi żądać kwitu i musi go otrzymać. Kto płaci bez kwitu, będzie płacił 2 razy.

(d) Nie będzie strajku w Zabkowicach. W Zabkowicach odbyło się zebranie robotników fabryki szkła, na którym sekretarz związku, p. Kępiński z Piotrkowa zawiadomił zebranych, że z dniem 16 b. m. t.j. wczoraj w przemyśle szklarskim rozpoczyna się strajk generalny o poprawę zarobków. Zgromadzeni robotnicy jednak odmówili poparcia akcji strajkowej i wczoraj przystąpili normalnie do pracy.

Zaznaczyć trzeba, że w zabkowskiej fabryce szkła trwa od dłuższego czasu strajk i został dopiero przed kilku tygodniami zlikwidowany.

(d) Kradzież w Strzeżemiu. Onegdajszej nocy, do biura posterunku elektromonterskiego w Strzeżemiu, należącego do warszawskiego towarzystwa kopalni węgla dostali się jacyś nieznani sprawcy i skradli z biurka 140 zł. gotówki.

Kino-Teatr „Uciecha”

Dąbrowa Górna,
3-go Maja nr. 14.

Od wtorku 16 lipca br. i dni następne.
Elegancki i wytworny ADOLPH MENJON w filmie
„SERCE NA UWIEZI”
Dramat młodych serc i budzących się zmysłów.
NADPROGRAM: Szampańska kusicielka ekranu CLARA BOW rozwiąże zagadkę, czy rzeczywiście mężczyźni wolą blondynki w obrazie Rudowłosa.

Kino „Wawel” w Sielcu obok kościoła

Od dnia 16 do 18 bm. włącznie wyświetla film pt.
Szatan Prerji (SMIERC BLADYM TWARZOM)
Dramat w 10 aktach. W rolach głównych:
JACK HOLT, LOIS WILSON, NOALS BEERY, Raymond HALTON
Nadprogram: WESOŁA KOMEDIA.
ANONS: Od piątku 19 bm. podwójny program
OFIARA ROZWODU i ON MA GŁOS.

Podstępne bankructwo w Olkuszu.

Aresztowanie radnego miasta.

15 b. m. po poł. został aresztowany z polecenia sądu okręgowego w Sosnowcu, Hersz Czarniecki (radny miasta Olkusza) i odwieziony pod eskortą do Warszawy.

Pozatem miał być aresztowany Chaim Rubinlicht, lecz zdążył zbiec. Przeprowadzona w jego mieszkaniu rewizja nie wykryła absolu

tnie żadnych papierów, ani ksiąg, które Rubinlicht zdążył pochować.

Polecenie aresztowania obydwoch poważnych kupców olkuskich stoi w związku z ogłoszoną upadłością i zawieszeniem przez nich wypłat. — Kuratorem upadłości mianowano mecenasa Jasińskiego w Olkuszu.

Złapał za koniec szabli.

Przygoda opryska dąbrowskiego.

Przy ul. Łukasieńskiego odbywało się huczne wesele. Muzyka i gwar ściągnęły przed dom liczne rzesze gapiów. Przybyli również znani w Dąbrowie awanturnicy z Pawłem Rokiem na czele, którzy przemocą wdarli się do środka i wszczęli awanturę.

Wezwany policjant daremnie perswadował awanturnikom i starał się usunąć ich z mieszkania.

Rok chwycił, stojąc w kacie no

sidła do wody i zamierzył się niemi na policjanta. Posterunkowy odprowadził cios szabłą. Podniecony Rok złapał ręką za koniec szabli i przeciął sobie dłoń. Policjant, widząc, że nie uspokoi awanturników, wydobł rewolwer i strzelił na postrach w górę. Efekt był magiczny.

Rok i towarzysze spokornieli i pozwolili się odprowadzić na posterunek. Siedzą i rozmyślają w areszcie.

Napad bandytów na kupców leśnych.

Bandyci zrabowali 9500 zł.

W lasach Poklewskich (pow. grójecki) do drzwi małego, prowizorycznego baraku, mieszczącego chwilowo kantor kupca leśnego Opatowskiego, ktoś zapukał.

W kantorze był tylko pisarz Uszer Kreisman. Pisarz otworzył drzwi. Do kantoru weszło dwu mężczyzn. Poprosili o wodę.

Gdy Kreisman odwrócił się, wówczas przybysze rzucili się na niego.

— Gdzie masz pieniądze — zawołał jeden z napastników.

Pisarz nie chciał oddać pieniędzy. Zaczęła się szamotanina, w czasie której jeden z bandytów dobył rewolweru i strzelił w górę.

Po steroryzowaniu Kreismana odszukali w podłodze skrytkę, w której było 9.500 zł. przeznaczone na wypłaty dla robotników, pieniądze zrabowali i uciekli.

Policja wdrożyła pościg za rabusiami.

Straszny czyn rozwiedzionego przemysłowca z Częstochowy.

Zabójstwo i samobójstwo na lotnisku.

Miejscowość lotniskowa Kały pod Łodzią, położona o 4 km. od granic miasta, stała się widownią wstrząsającej tragedii.

Do Łodzi przybył znany przemysłowiec częstochowski Oskar Szmidt, w odwiedziny do swej żony Klary, z którą nie żyje od kilku lat.

Po rozejściu się z mężem Klara Szmidtowa przeniosła się na stałe do Łodzi, gdzie zamieszkała w jednym z pałacików przy ul. Konopnickiej.

Przybywszy do Łodzi Szmidt udał się do mieszkania żony. Nie zastał jej jednak, gdyż przed paru dniami wyjechała do podmiejskiej miejscowości Kały, leżącej przy szosie Aleksandrowskiej, gdzie zamierzała spędzić lato.

Dowiedziawszy się o wyjeździe żony, Szmidt wsiadł w tramwaj i udał się na lotnisko.

Dochodziła godz. 11 wieczorem, gdy znalazł się na miejscu. Idąc aleją Szmidt spotkał niespodziewanie żonę jadącą w powozie. Wskoczył na stopień i przywitawszy się z nią spytał niespodzianie:

— Czy zgadzasz się wrócić do mnie?

— Nie! — brzmiała odpowiedź.

Wówczas Szmidt dobył rewolwer i skierował go w pierś żony. Padły trzy strzały. Raniona ciężko w piersi kobieta osunęła się na poduszki powozu.

Dokonawszy krwawej zbrodni, Szmidt przyłożył sobie lufę do skroń i pociągnął za cyngiel. Kula uderzyła w mózgu, powodując natychmiastowy zgon Szmidta.

Ciężko ranną Klarę Szmidtową umieszczono w szpitalu św. Józefa w Łodzi.

Słynni pisarze o swych lekarzach.

Tolstoj miał uprzedzenie do lekarzy. Gdy był chory nie chciał zasięgać porady lekarskiej.

— Dlaczego tak stronisz od lekarzy? — pytano go.

Tolstoj odpowiadał:

— Chciałbym umrzeć naturalną śmiercią.

Moliere raz zachorował. Bez jego wiedzy wezwano lekarza.

Moliere odparł:

— Powiedz doktorowi, że nie mogę go przyjąć, gdyż jestem chory.

Bernard Shaw rozmawiał z lekarzem.

— Obchodzę się z moimi pacjentami bardzo łagodnie — zapewniał lekarz.

— Wierzę temu — odparł Shaw.

Paniacy pacjenci z pewnością nie są żywcem chowani do grobu.

Bernard Shaw zachorował. Wezwał lekarza.

Lekarz zbadał go i rzekł:

— Pański puls idzie zbyt powoli.

— To nie nie szkodzi, panie doktorze — pocieszył Shaw lekarza — mam czas.

Moliere kpił chętnie z lekarzy. Raz pewnego zatrzymał go lekarz na ulicy:

— Mistrzu jak się czujesz, że pana spotykam. Proszę odprowadzić mnie, a opowiem panu interesujący wypadek z mojej praktyki. Nie zdarzyło mi się coś podobnego jeszcze w życiu.

— Zapewne wyleczył pan pacjenta.

Z Olkusza.

(ol) P. prezydent w Ojcowie i Rabsztynie. Pobyt p. prezydenta Rząpl w d. 24 bm. w Ojcowie i Rabsztynie będzie bardzo krótki. Dostojny Gość wyjedzie z Krakowa o godz. 4 po poł., zatrzyma się krótko w Ojcowie, gdzie będzie obecny przy uroczystym otwarciu drogi bitej Ojców — Kraków i wmurowaniu tablicy pamiątkowej w bramie krakowskiej w Ojcowie, poczem wyjedzie do Rabsztyna. Poświęcenie nowowbudowanego zakładu dla dzieci gruźlicznych w Rabsztynie odbędzie się o godz. 5 i pół, w obecności p. prezydenta. — Po drodze odbywać się będzie samochodem, przyczem przy wjeździe do Olkusza urządzona będzie brama triumfalna, ze względu jednak na brak czasu, żadnych powitań ani przemówień nie będzie.

(ol) Z życia P. P. S. fr. rew. W dniu 21 bm. w sali „Orzeł” w Olkuszu, zapowiadany jest pierwszy duży wiec PPS. fr. rew., na który przyjedzie poseł Rud. Burda z Przemyśla.

(ol) Pożar domu i sklepu w Ogródzieńcu. 14 bm. z niewiadomej przyczyny wybuchł pożar w domu Sury Szytyckiej w Ogródzieńcu. Pożar strawił doszczętnie dom mieszkalny drewniany wraz ze sklepem spożywczym i plekarnią. Straty wynoszą około 50 tys. zł.

(ol) Ujęcie sprawcy kradzieży motocykla. Policja bolesławska ujęła sprawcę kradzieży motocykla w Bolesławiu inż. Ulmanowi. Jest nim Bolesław Głusko z Olkusza.

Życie gospodarcze.

GIEŁDA.

Warszawa, 16.7.

Nowy Jork 8.90
Londyn 43.25 1/2
Paryż 34.92 1/2
Wiedeń 125.49 1/2
Praga 26.58 1/2
Włochy 46.65
Szwajcaria 171.52
Kopenhaga 257.65
Sztokholm 259.01
Dol. War. pr. obr. 8.88 1/2
5% Pol. Dolarowa 60.00 — 60.50 — 60.25
4% Pol. Inwestycyjna 106.50 — 107. —
4 1/2% Ziemska Kredyt. 48.50 — 48.75
Tendencja: niejednolita.

AKCJE.

Warszawa, 16.7.

Bank Polski 160.00 — 161.50
Bank społ. zarobk. 78.50
Starachowice 26.75
Firlej 51. —
Węgiel 63.00
Lipow 28.25
Modrzewów 24.50
Tendencja: niejednolita.

Ogłaszajcie się w „Expresie Zagłębia”.

W galowym mundurze, z szablą przy boku strzelił sobie w skroń.

Mieszkańcy domu nr. 31 przy ul. Zachodniej w Łodzi, usłyszeli wczoraj koło godz. 10-ej wieczorem odgłos strzału rewolwerowego, dochodzący z mieszkania referenta wydziału powiatowego magistratu porucznika rezerwy 39-letniego Józefa Sulesińskiego.

Po wyważeniu drzwi lokatorom

przedstawił się tragiczny widok. Por. Sulesiński leżał na łóżku, a z niewielkiej rany w skroni sączyła się krew. Samobójca ubrany był w galowy mundur, z czapką na głowie i szablą przy boku.

Przybyły lekarz stwierdził śmierć. Przyczyny samobójstwa nie zdołano ustalić.

Surmy wojenne na Dalekim Wschodzie

100-tysięczna armia żółta przeciw armii czerwonej.

LONDYN, 16. 7. Z Charchina nadeszły niepokojące wiadomości o rzekomo bliskim już wybuchu wojny

na granicy chińsko-rosyjskiej. Wśród ludności miasta nękaną najdłuższymi pogłoskami, wybuchła panika.

Podróźni, którzy przybyli do Charchina przed zamknięciem komunikacji na kolei wschodnio-chińskiej opowiadają, że most kolejowy na Ussuri w pobliżu miejscowości pogranicznej jest

wysadzony w powietrze, że wojska sowieckie okopują się w okolicy Grodekowa, wreszcie, że sowieckie eskadry lotnicze patrolują wzdłuż granicy chińsko-sowieckiej, a poszczególne stacje kolejowe są zapchane transportami wojsk sowieckich.

Z Mukdeny donoszą, że syn marsz. Czang Co-Lina ogłosił mobilizację

i w ciągu 48 godzin ma rozpocząć operacje mające na celu przesunięcie 100 000 żołnierzy na granicę mandżurską.

Z drugiej strony znów z Moskwy donoszą o wojowniczych nastrojach. Ulicami, mimo deszczu, przeciągają

pochoły manifestacyjne, w których bierze udział grupa studentów chińskich, przebranych przez Sowietów w mundury czerwonej armii.

Manifestanci wznoszą okrzyki przeciwko imperjalizmowi i jego »żołdakom chińskim«. Ten swoisty patriotyzm sowiecki podsycają władze, ogłaszając, że rząd chiński w miejsce usuniętych komunistów przyjął na służbę do kolei

80 monarchistów rosyjskich.

Mimo tych groźnych pomruków zarówno na Dalekim Wschodzie, jak i w Moskwie, w londyńskich kołach dyplomatycznych uważają je za

pułty krzyk,

który nie pociągnie za sobą kroków wojennych. Sowiety grają na Japonię i sądzą, że uda się im zastraszyć rząd japoński

groźbą dalszych powikłań w Mandżurii i skłonić go do wspólnego wystąpienia przeciwko Chinom. Na razie jednak Japonia zachowuje się wyczekująco.

Rząd nankiński oświadcza, że zajęcie kolei wschodnio-chińskiej stało się konieczne, celem

zmuszenia Moskwy

do uszanowania układu mukdenskiego z r. 1924 co do wspólnego zarządu oraz celem położenia tamy swawoli urzędników sowieckich.

Chiny gotowe są w razie spełnienia ich życzeń wycofać się z tej linii kolejowej, albo też zapłacić odpowiednie odszkodowanie za zupełne ustąpienie Sowietów z zarządu.

Obrazek z Kalifornii.

W kafełku panują obecnie wielkie upały. Podczas zabawy ogólnowej w Los Angeles otwierają się wódzkie, goście jednak tańczą w zwykłych ubraniach.

Marzenie 110-letniej babci.

Chciała mieć czarne, eleganckie pantofelki i będzie je miała.

Wzruszająca scena rozegrała się w Warszawie na 7 stacji opieki społecznej przy Alei Wysockiego.

Do kierownika tej stacji zgłosiła się 110-letnia staruszka Juljanna Marja Blanck.

Sprawdzono jej dokumenty. Istotnie podany przez nią wiek odpowiadał rzeczywistości. Staruszka urodziła się w roku 1819 w Pińsku.

Staruszka mieszka na Pelcowiznie przy ul. Kartuskiej nr. 8.

— Co babunię do nas sprowadza? — spytał kierownik stacji.

— Ja nie przyszłam prosić o żadną zapomogę. Już 110 lat żyję na świecie i chwala Bogu żadnej pomocy

od ludzi nie potrzebuję — choć jestem bardzo biedna.

Ale teraz...ja tak bardzo chciałam mieć takie lekkie, wygodne, płóciennę, czarne pantofelki... Już widziałam takie na mieście... kosztują 12 złotych... ale ja nie mam pieniędzy...

— Więc tylko o pantofelki babu nie chodzi?

— Tylko...

— No, to proszę te 12 złotych i proszę sobie kupić pantofelki... tylko eleganckie.

Dziękując gorąco, staruszka podreptała do sklepu, aby zaspokoić swe marzenie.

Potrzebna panienska do sklepu. Fr. Chatała, Hale Rozwoju.

Do samodzielnego potrzebna czysta i uczciwa służąca, zapłacę dobrze. Wypart. Sosnowiec, ul. Dolna 14 róg Kuźnicy.

LOKALE

Do wynajęcia 2 pokoje z kuchnią, Kamienica 6, Konstantynów, u właściciela domu.

Z powodu wyjazdu odstąpię pokój z kuchnią. Wiadomość, Sosnowiec, ul. Piłsudskiego 130.

Do wynajęcia pokój z kuchnią. Będzin, ulica Warpienna 12. Wiadomość w miejscu.

Zgubione dokumenty.

Pietras Rudolf zgubił książeczkę wojskową wydaną przez PKU. Sosnowiec.

Zaginęła książka wojskowa wydana przez PKU. Jarocin na imię Wincenego Barańczyka.

Gadomski Stanisław, zgubił książkę wojskową, wydaną przez PKU. Sosnowiec.

Barański Bronisław ur. 1904 r. zgubił książkę wojskową wydaną przez PKU. Sosnowiec, kartę mobil. oraz wyciąg z ksiąg ludności z gminy Książ Wielki.

Filipowski Andrzej, kapral, zgubił książkę wojskową wydaną przez PKU. Sosnowiec.

ROZNE.

Skradziono zaświadczenie nr. 189, wydane przez Starostwo Krzemienieckie, na imię Jerzego Smolina.

P. Marusi! Dlaczego zostałem zapomniany. Czy nie otrzymam już żadnej wiadomości przed urlopem (sierpień), adres wiadomy. A. K.

Dnia 16 lipca br. zgubiono pantofel męski. Łaskawy znalazca zechce zwrócić za wynagrodzeniem. Sosnowiec, Dekerta 6. Miłelman.

Przechodząc ul. Sobieskiego w Dąbrowie, zgubiłem listę klientów którzy są mi winni pieniądze, a którą znalazł S. Weinryb z ul. Sobieskiego. Wobec tego oszczędzam moich klientów, by pieniądze doręczyli tylko mnie osobiście. G. Erenfrid, Sobieskiego 25, obecnie Zagórze, Miraszewskich 40

Kupno i sprzedaż.

Kafle białe kolorowe przez krótki czas po cenach zniżonych od 30 — 60 groszy sztuka. Płyty glazurowane i kamionkowo terakotowe, oraz wykonuję budowę piecy, wykładanie ścian i podłóg z własnych materiałów po cenach konkurencyjnych. Fabryka kaffi w Zawierciu ul. Blawska 45 S. Dymekski.

Do sprzedania sklep, ul. Człazka nr. 13.

Sprzedam plac na Sroduli. Wiadomość u gospodarza, Wapienna 1.

Do sprzedania piwiarnia w Grodzcu przy ul. Bedzińskiej.

Drut kolczasty do ogrodzenia, szyny wąskotorowe i budowlane, tęgry używane, oraz żelazo do użytku poleca Skład Starego Żelaza Welnera, Będzin, Modrzejska nr. 82, tel. 4-42.

Wózki dziecięce, drezińki, rowery oraz wszelkie reperacje i pokrycia wozów. Ceny fabryczne. Fr. Korpak, Sosnowiec - Pogor, Zwinia róg Zgody.

Tanio sprzedam wóz i numer. Tamże potrzebni agenci do sprzedaży obrazów. Sienkiewicza 17a, Kowal, Sosnowiec.

Sprzedam restaurację z lokalem, punkt dobry przy stacji. Wiadomość w. filij. Expressu Zagłębia, Będzin.

Sprzedam wózek dziecięcy używany Wiadomość, Expres, Dąbrowa.

Sprzedam pianino krzyżowe, harmonię nożną, klawiaturę kościelną. Będzin, Kollataja 30. Barenblatt.

Sprzedam sklep tytoniowy. Wiadomość w administracji.

Sprzedam okazyjnie otomanę, kozetkę, materac. Sosnowiec, Kollataja 10, oficyjna II piętro.

Posady i prace.

Przyjeźdni z Warszawy pierwszorzędnym firm małosztukowiec i kamizelczarka poszukują pracy. Sosnowiec, ul. Krakowska 4. Janowiczowie.

Potrzebny zdolny cukiernik od 1 sierpnia, do fabryki cukierków. Wiadomość w redakcji Expressu Zagłębia w Sosnowcu.

Gospodynini z 3-letnią samodzielną praktyką na probostwie, z wieloletnią praktyką w charakterze bony, przyjmie posadę w solidnym domu, chemie u starszego samotnego pana. Łaskawe zgłoszenia proszę nadsyłać do oddziału Expressu Zagłębia w Kielcach, Kilińskiego 19 pod „Gospodynini“.

Osoba w średnim wieku znająca się na gospodarstwie i kuchni poszukuje posady od 1 sierpnia, najchętniej do samotnych. Wiadomość u Wolnej w Zawierciu ul. Smutna 20.

DIE!
usuwa pod gwarancją
Paletynu
Józefa Zielenockiego
Cham. Labor. Meridiot Krol. Huto

WAPNO

palone w bryłach 1-ma gatunku polecają do natychmiastowej dostawy po cenach konkurencyjnych

CZELADZKIE „BRYNICA”
WAPIENNIKI
Sosnowiec, 3-go Maja 5. — Telef. 1-59

Niniejszem ostrzegam, że za drugi żony mojej Marianny z Kowalskich nie odpowiadam, bo w nocy dnia 11 lipca 1929. roku okradła mnie i uciekła z domu. Feliks Skowronek, kolonia Lipadowa, gmina Niwka.